

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี
The 1st Regional Office of Fine Arts Department, Ratchaburi

นาย จุลเกียรติ ไพบูลย์เกษม (ผู้เขียน)

The Christmas Story

เรื่องเล่าวันคริสต์มาส (ver.คาทอลิก)

เทศกาลคริสต์มาส หรือชาวคริสต์ เรียกว่า “เทศกาลพระคริสตสมภพ” เป็นเทศกาลที่สำคัญมากในกลุ่มคริสตศาสนิกชน สันนิษฐานว่า ความสำคัญของเทศกาลเข้ามาพร้อมกับศาสนาพุทธที่เข้ามาเผยแพร่ศาสนาในประเทศไทย ซึ่งรูปแบบธรรมเนียม อาจเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ปัจจุบันประเทศไทยมีคริสตศาสนิกชนจำนวน 837,064 คน คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของประชากรไทย ความเชื่อ ธรรมเนียมและประวัติศาสตร์ศาสนาในเทศกาลจึงยังมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทยอยู่ในสังคมจนถึงทุกวันนี้

ดังนั้น สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี ขอนำเสนอเรื่องราวของวันคริสต์มาส แก่ทุกท่าน ในธรรมเนียมของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก โดยย่อ ซึ่งเป็นหนึ่งในมรดกทางวัฒนธรรมสำคัญและให้ประชาชนเข้าใจวัฒนธรรมภายในสังคมไทยของกันและกัน

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

“เทศกาลคริสต์มาส” หรือ “เทศกาลพระคริสตสมภพ”

“คริสต์” หมายถึง พระเยซูคริสตเจ้า ศาสดาของศาสนาคริสต์ “มาส” หมายถึง เดือน ดังนั้นจึงหมายถึงเดือนระลึกถึงพระเยซูเป็นพิเศษ อีกความหมายหนึ่งของคำว่า มาส คือ ดวงจันทร์ มีความหมายโดยนัยว่า พระเยซูทรงเป็นเหมือนดวงจันทร์เป็นความสว่างในตอนกลางคืน

เทศกาลเรียกอีกชื่อว่า “เทศกาลพระคริสตสมภพ” หมายถึง เทศกาลที่เฉลิมฉลองและระลึกถึงเหตุการณ์พระเยซูมาบังเกิดบนโลกมนุษย์เพื่อไถ่บาปเราทุกคน โดยมีลำดับเหตุการณ์โดยสรุป ดังนี้

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ ๑ ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

จากคัมภีร์พันธสัญญาเดิม เป็นคัมภีร์ที่บอกเล่าเรื่องราวก่อนการประสูติของพระเยซู พระผู้เป็นเจ้าทรงติดต่อกับมนุษย์ผ่านทางผู้ประกาศพระวาจา (ประกาศก) ในทุกยุคสมัยเพื่อนำทางให้เรารอดพ้นจากบาปทั้งปวง อาทิ โนอาห์ โมเสส อิชยาห์ เยเรมีย์ ซามูเอล เป็นต้น ได้อธิบายประวัติศาสตร์ของชาวยิว การพยากรณ์ของพระผู้ช่วยให้รอด และการสืบเชื้อสายกษัตริย์ดาวิดของพระเยซูเจ้า

คัมภีร์พันธสัญญาใหม่ เป็นคัมภีร์ที่สืบเนื่องจากคัมภีร์พันธสัญญาเดิม กล่าวถึงเรื่องราวของพระเยซูเจ้า และคำสอนของพระองค์ ในวันคริสต์มาสนี้เอง จึงเกี่ยวข้องกับคัมภีร์เล่มนี้ โดยที่กล่าวถึงคือ พระวรสารนักบุญลูกา (ลก.) และ พระวรสารนักบุญมัทธิว (มธ.)

กระจกสี (พันธสัญญาเดิม : เหตุการณ์น้ำจากหิน)
สถานที่ : วัดแม่พระลูกประคำ (กาลหว่าร์) กรุงเทพฯ
ประเภทหลักฐาน : องค์ประกอบสถาปัตยกรรม โบราณสถาน
ยุคสมัย : รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 5)

กล่าวถึง พระแม่มารีย์ หรือ พระแม่มารีย์อา หมิงพรหมจรรย์ที่พระผู้เป็นเจ้าเลือกสรรให้เป็นพระมารดาของพระบุตรของพระเจ้า พระองค์ทรงส่งทูตสวรรค์กาเบรียล แจ้งข่าวการประสูติของพระบุตรของพระเจ้าด้วยการปฏิสนธินิรมล (ตั้งครรภ์ด้วยอำนาจของพระเจ้า)

ช่วงเวลานั้น พระแม่มารีย์ได้หมั้นกับนักบุญโยแซฟ เมื่อนักบุญโยแซฟทราบเรื่อง จึงได้คิดจะถอนหมั้นกับพระองค์เงียบ ๆ แต่ทูตสวรรค์เข้าฝันท่าน กล่าวกับท่านว่า “อย่ากลัวที่จะรับมารีย์มาเป็นภรรยาของท่านเลย เพราะเด็กที่ปฏิสนธิในครรภ์ของนางนั้นมาจากพระจิตเจ้า” เมื่อนักบุญโยแซฟตื่นขึ้น จึงได้รับบุตรของพระเจ้าเป็นบุตรบุญธรรม และตั้งชื่อเขาว่า “เยซู” แปลว่า พระผู้ช่วยให้รอด

สรุปเนื้อความจาก ลก. บทที่ 1 : 26 - 38 และ มธ. บทที่ 1 : 18 - 25

กระดาษสี (พันธสัญญาใหม่ : เหตุการณ์พระคริสตสมภพ)

สถานที่ : วัดแม่พระลูกประคำ (กาลหว่าร์) กรุงเทพฯ

ประเภทหลักฐาน : องค์ประกอบสถาปัตยกรรม โบราณสถาน

ยุคสมัย : รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 5)

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

ในรัชสมัยกษัตริย์เฮโรด เหล่าโหราจารย์จากทิศตะวันออกเดินทางมายังกรุงเยรูซาเล็ม เพื่อนมัสการพระบุตรของพระเจ้า โดยสอบถามกับกษัตริย์เฮโรดว่า “กษัตริย์ชาวยิวที่เพิ่งประสูติอยู่ที่ใด พวกเราได้เห็นดาวประจำพระองค์ขึ้น จึงพร้อมใจกันมาเพื่อนมัสการพระองค์” เมื่อกษัตริย์เฮโรดทรงทราบข่าวนี้ พระองค์ทรงุ่นวายพระทัย เนื่องจากมีคำทำนายของประกาศกในอดีตกล่าวถึงพระผู้ช่วยให้รอด จะขึ้นมาเป็นกษัตริย์ของชาวยิว จึงออกอุบายว่าขอให้โหราจารย์ เมื่อพบพระองค์แล้วขอให้มาแจ้งข่าวแก่ตน

สรุปเนื้อความจาก มธ. บทที่ 2 : 1 – 6

เกร็ดความรู้ : จากพระคัมภีร์บทนี้ “ดาว” จึงเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์สำคัญของวันคริสต์มาส

กระจกสี (พันธสัญญาใหม่ : เหตุการณ์พระคริสตสมภพ)

สถานที่ : วัดแม่พระลูกประคำ (กาลหว่าร์) กรุงเทพฯ

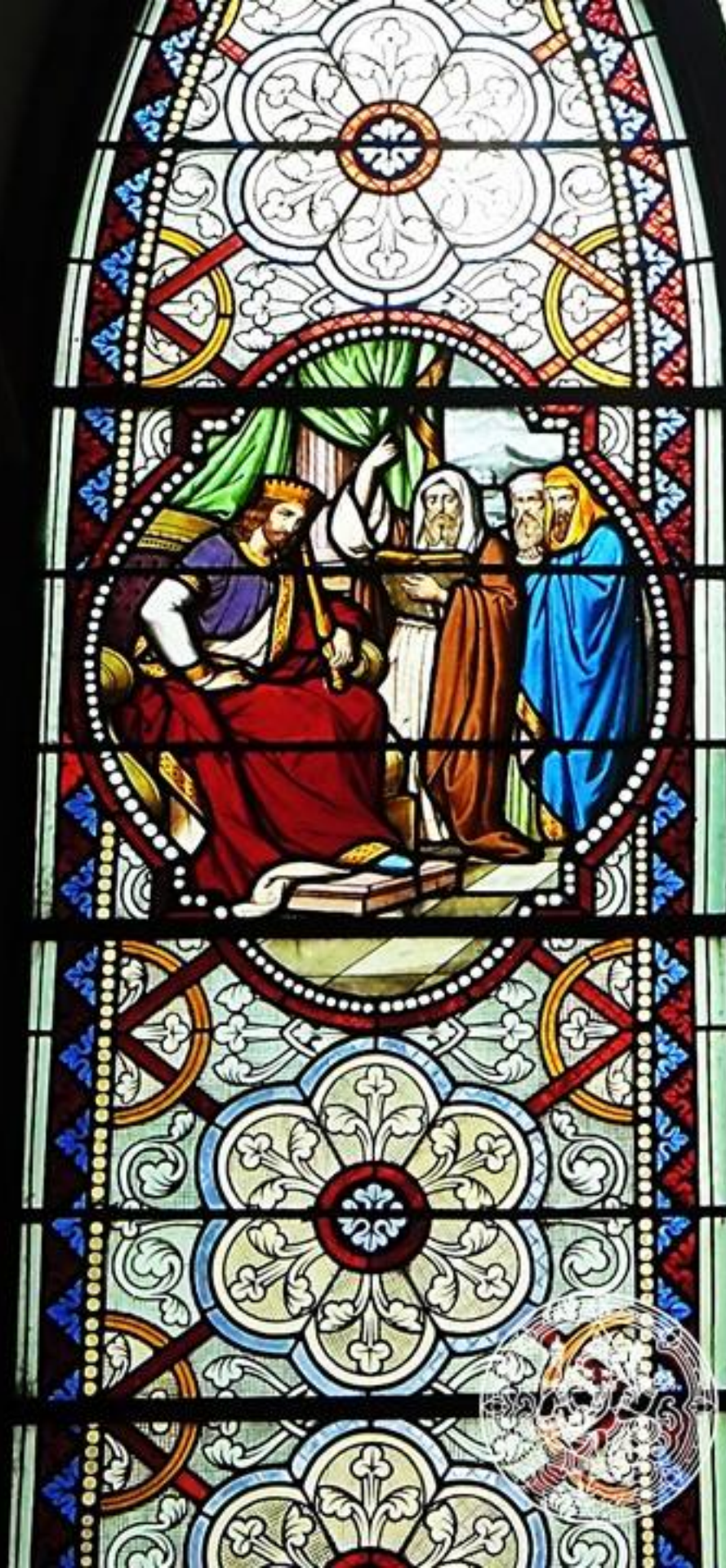
ประเภทหลักฐาน : องค์ประกอบสถาปัตยกรรม โบราณสถาน

ยุคสมัย : รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 5)

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

พระเจ้าทรงพรตออกัสตัส ทรงออกพระราชกฤษฎีกาให้มีการสำรวจสำมะโนประชากรนักบุญโยเซฟ ออกเดินทางจากเมืองนาซาเร็ธไปยังเมืองเบธเลเฮมในแคว้นยูเดีย เพราะนักบุญโยเซฟสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์กษัตริย์ดาวิดผู้ครองเมืองเดิม ท่านไปลงทะเบียนพร้อมกับพระนางมารีย์ ซึ่งกำลังทรงพระครรภ์ ขณะที่อยู่ที่นั่น ก็ถึงกำหนดเวลาที่พระนางมารีย์จะมีพระประสูติกาล พระนางประสูติพระโอรสองค์แรก ทรงใช้ผ้าพันพระวรกายพระกุมารนั้น แล้วทรงวางไว้ในรางหญ้า เนื่องจากไม่มีที่ในห้องพักแรมเลย

ขณะนั้นทูตสวรรค์ได้ปรากฏตัวต่อคนเลี้ยงแกะกลุ่มหนึ่งที่เฝ้าแกะในยามกลางคืน ให้ไปเฝ้าพระบุตรของพระเจ้าที่ได้บังเกิดบนโลกมนุษย์ คนเลี้ยงแกะกลุ่มนั้นจึงเดินทางไปเมืองเบธเลเฮม
สรุปเนื้อความจาก ลก. บทที่ 2 : 1 – 20

กระจากสี (พันธสัญญาใหม่ : เหตุการณ์พระคริสตสมภพ)
สถานที่ : วัดแม่พระลูกประคำ (กาลหว่าร์) กรุงเทพฯ
ประเภทหลักฐาน : องค์ประกอบสถาปัตยกรรม โบราณสถาน
ยุคสมัย : รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 5)

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี
THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

หลังจากโจรอาจารย์ได้ฟังพระคำแล้วก็ออกเดินทาง ดาวที่เขาเห็นทางทิศตะวันออกปรากฏอีกครั้ง
หนึ่งนำทางให้ และมาหยุดนิ่งอยู่เหนือสถานที่ประทับของพระกุมาร เมื่อเห็นดาวอีกครั้งหนึ่งบรรดา
โจรอาจารย์มีความยินดียิ่งนัก เขาเข้าไปในบ้าน พบพระกุมารกับพระนางมารีย์พระมารดา จึงคุกเข่าลง
นมัสการพระองค์ แล้วเปิดหีบสมบัตินำทองคำ กำยาน และมดยอบ ออกมาถวายพระองค์ แต่พระ
เจ้าทรงเตือนเขาในความฝันให้กลับไปหากษัตริย์เฮโรด เขาจึงกลับไปบ้านเมืองของตนโดยทางอื่น

สรุปเนื้อความจาก มธ. บทที่ 2 : 9 - 12

เกร็ดความรู้ : จากพระคัมภีร์บทนี้ ธรรมเนียมการทำ “ถ้ำพระกุมาร” ประกอบด้วยรูปปั้นของ
พระกุมารเยซู พระแม่มารีย์ นักบุญยอแซฟ โจรจารย์ 3 องค์ และคนเลี้ยงแกะ จึงเป็นหนึ่งใน
สัญลักษณ์สำคัญของวันคริสต์มาส เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์การประสูติของพระองค์

กระจกสี (พันธสัญญาใหม่ : เหตุการณ์พระคริสตสมภพ)

สถานที่ : วัดแม่พระลูกประคำ (กาลหว่าร์) กรุงเทพฯ

ประเภทหลักฐาน : องค์ประกอบสถาปัตยกรรม โบราณสถาน

ยุคสมัย : รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 5)

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

เมื่อครบกำหนดเวลาที่มารดาและบุตรจะต้องทำพิธีชำระมลทิน ตามธรรมเนียมปฏิบัติของ
โมเสส โยเซฟพร้อมกับพระนางมารีย์นำพระกุมารไปที่กรุงเยรูซาเล็มเพื่อถวายแด่พระเจ้า
เนื่องจากในธรรมเนียมปฏิบัติของพระเจ้า บัญญัติว่า จะต้องถวายบุตรชายคนแรกแด่พระเจ้า
และถวายเครื่องบูชาคือนกเขาหนึ่งคู่หรือนกพิราบสองตัว

สรุปเนื้อความจาก ลก. บทที่ 2 : 22 - 24

กระจกสี (พันธสัญญาใหม่ : เหตุการณ์พระคริสตสมภพ)

สถานที่ : วัดแม่พระลูกประคำ (กาลหว่าร์) กรุงเทพฯ

ประเภทหลักฐาน : องค์ประกอบสถาปัตยกรรม โบราณสถาน

ยุคสมัย : รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 5)

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

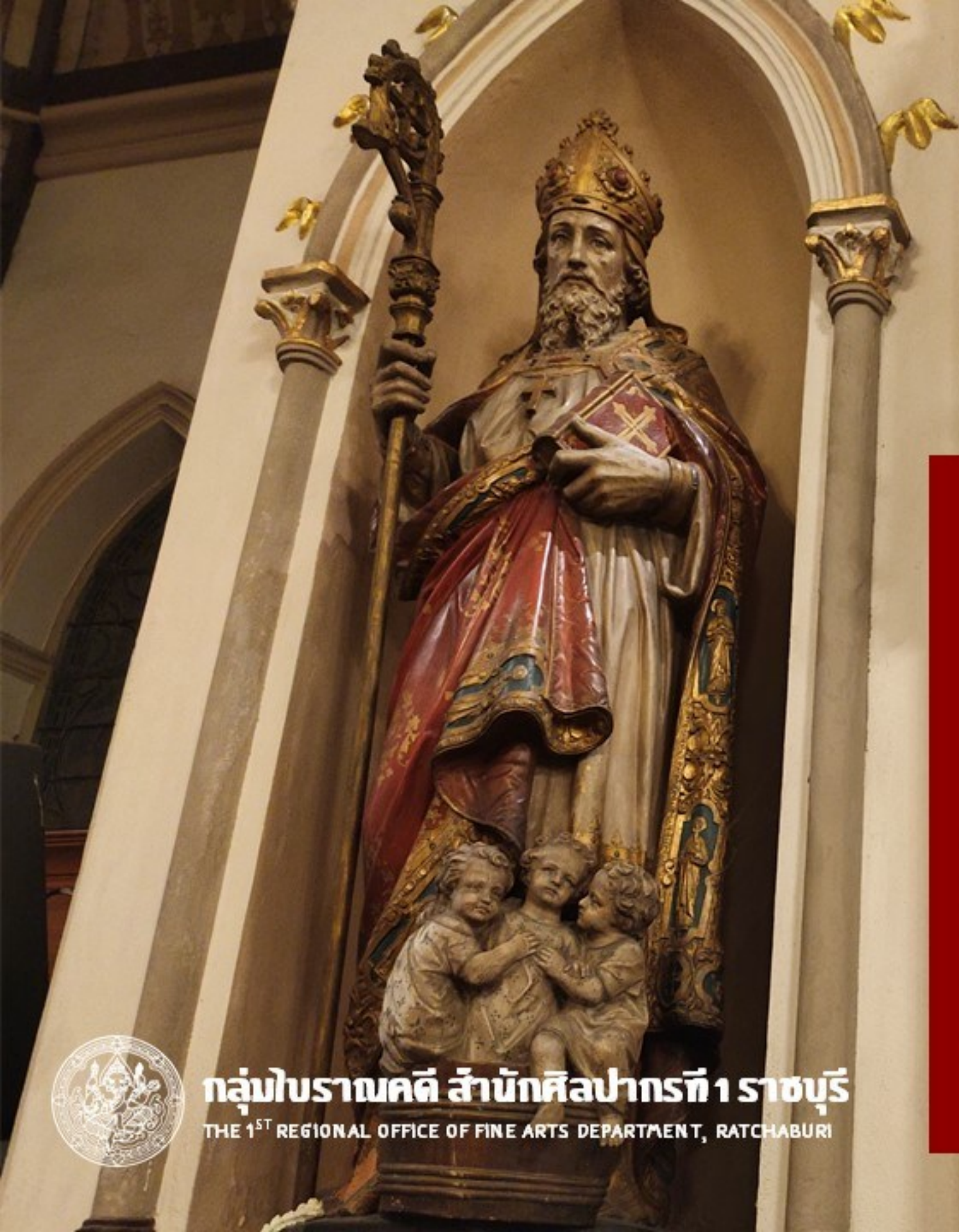

ศาสนกิจในวันที่ 16 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม ของทุกปี
มีการประกอบพิธีมิสซา นพวารเพื่อเตรียมตัวฉลองวันพระ
คริสตสมภพ และในวันที่ 24 ธันวาคมของทุกปี ในเวลา
เที่ยงคืน จะมีพิธีมิสซาเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์การประสูติ
ของพระเยซูคริสตเจ้า พร้อมการเฉลิมฉลองอย่างสนุกสนาน

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

ซานตาคลอส

ซานตาคลอส อีกหนึ่งสัญลักษณ์ของวันคริสต์มาส มาจากเรื่องราว “นักบุญนิโคลาส” นักบุญองค์อุปถัมภ์ของเด็ก เป็นนักบุญของชาวฮอลันดา เมื่อท่านมีชีวิตอยู่ราวศตวรรษที่ 4 ท่านชอบเยี่ยมเด็ก ๆ และนำของขวัญมามอบให้ เมื่อชาวฮอลันดากลุ่มหนึ่งอพยพไปอยู่ในสหรัฐอเมริกา ก็ยังคงนับถือและยึดธรรมเนียมของท่านนักบุญไว้ มีการฉลองนักบุญนิโคลาส ในวันที่ 6 ธันวาคม ต่อมาจึงได้นำมารวมกับประเพณีวันคริสต์มาส และเปลี่ยนรูปลักษณะของท่านเป็นซานตาคลอสอย่างปัจจุบัน สัญลักษณ์ “ถุงเท้าแดง” ในเทศกาลคริสต์มาสก็มาจากเรื่องเล่าของท่านนักบุญนิโคลาส

เทียนและพวงมาลัย

พวงมาลัยพร้อมกับเทียนที่ไปแขวนไว้ที่หน้าต่าง เพื่อช่วยให้คนที่ผ่านไปมาได้ระลึกถึงการเตรียมตัวรับวันคริสต์มาสที่ใกล้เข้ามา เทียนจะถูกจุดขึ้นเพื่อสวดภาวนาและร้องเพลงคริสต์มาสร่วมกัน ทุกอาทิตย์จนครบ 4 อาทิตย์ก่อนคริสต์มาส

และพวงมาลัยนั้นยังเป็นสัญลักษณ์ที่คนสมัยโบราณใช้หมายถึงชัยชนะ แต่ในที่นี้หมายถึงการที่พระองค์มาบังเกิดในโลก และทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างครบบริบูรณ์ตามแผนการของพระเจ้า

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

ต้นคริสต์มาส

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 11 เดิมต้นคริสต์มาส หมายถึงต้นไม้ในสวรรค์ ซึ่งอาดัมและเอวาไปหยิบผลไม้ มากินและทำบาปไม่เชื่อฟังพระเจ้า (ปฐมกาล 3:1-6) ชาวคริสต์ใช้แสดงละครที่หน้าวัด

ต่อมาศตวรรษที่ 15 พระสังฆราชหลายแห่งได้ห้ามแสดงละครดังกล่าวเนื่องจากการล่อการเมือง และศาสนา จึงนำไปจัดในบ้านของตน โดยเอาต้นไม้มาไว้ที่บ้าน หลังจากนั้นก็เริ่มมีการแขวนลูก แอปเปิ้ลและแขวนแผ่นขนมปัง เพื่อระลึกถึงศีลมหาสนิท

ต่อมาศตวรรษที่ 16 ชาวเยอรมันได้นำประเพณีดังกล่าวมาใช้ โดยเพิ่มการแขวนเทียนรูป พีระมิด ขนม ของขวัญ และการแขวนดาวดาวิดไว้บนยอดของต้นคริสต์มาส จึงเป็นที่แพร่หลาย มาถึงปัจจุบัน

ในปัจจุบัน ชาวคริสต์ในประเทศไทยยังคงนับถือเทศกาลคริสต์มาส
เป็นเทศกาลสำคัญเพื่อระลึกถึงพระเยซูคริสต์เจ้า
และถือว่าเป็นเทศกาลแห่งความรักและการให้
ทั้งความรักของพระเจ้าต่อพวกเรา
และความรักต่อกันและกัน

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

สุขสันต์วันคริสต์มาส

โถวันที่แสนชื่นบาน

เชิญมาชมเพลงประสานสวรรค์

องค์พระกุมารผู้ประสูติมาท่ามกลางความมืดมน

บนเส้นทางแห่งรัตติกาลในรางหญ้า

มีเพียงฝูงชนพาเคียงข้างกายพระองค์

จะมีใครสักคนตื่นเฝ้ารอดส่องชื่นชม

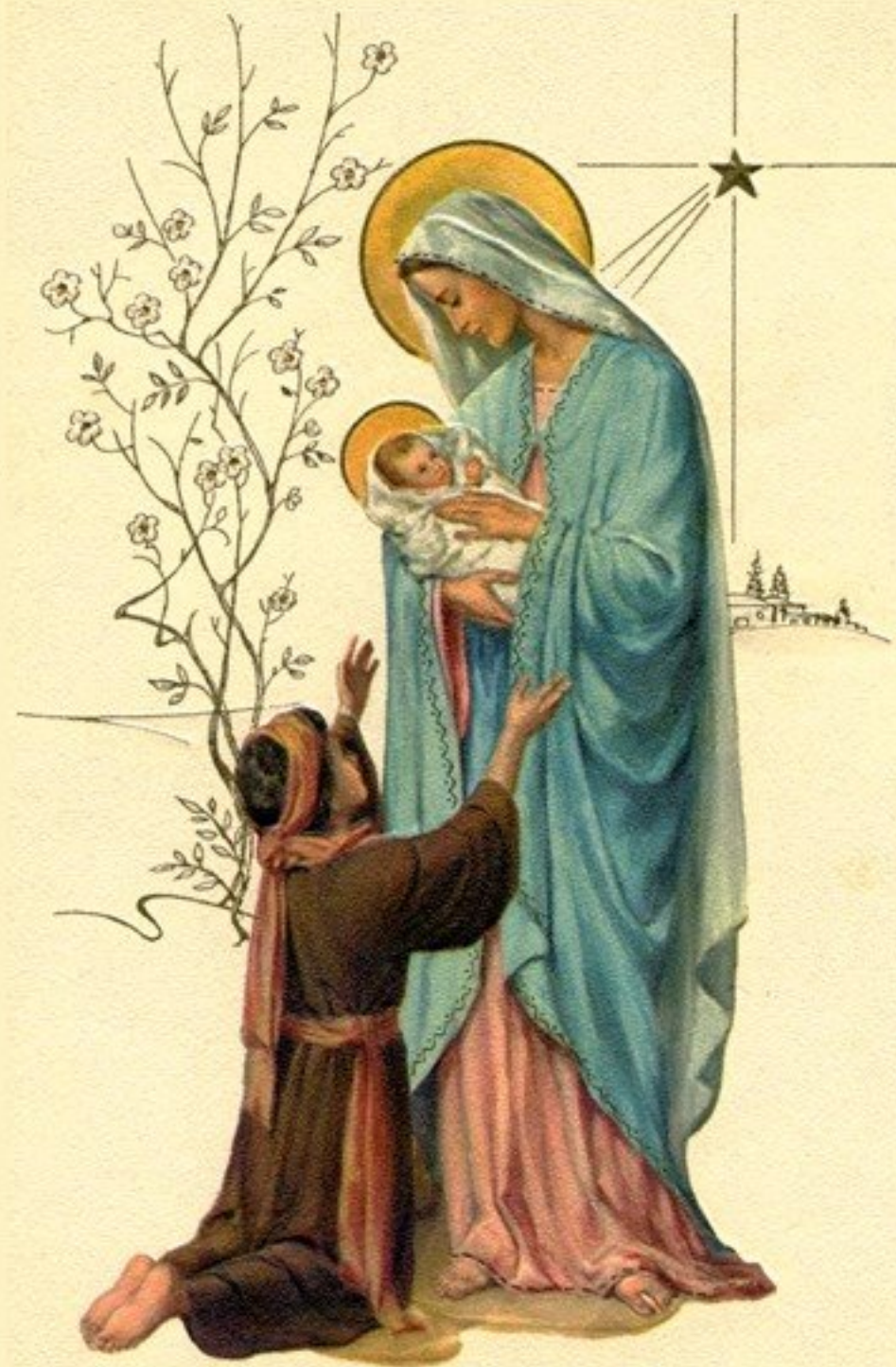
จุดไฟในกมลตื่นเฝ้ารอ

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

หนังสืออ้างอิง

1. คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, (2550), พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ (เฉพาะพระวรสารนักบุญมัทธิว และพระวรสารนักบุญลูกา)
2. บาทหลวง วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุขวิช, (2555), คริสต์มาสและประเพณี (ออนไลน์), สืบค้นจาก : <http://www.kamsonbkk.com/catholic-catechism/christmas> (10 ธันวาคม 2563)

ขอขอบพระคุณ

1. วัดแม่พระลูกประคำ (กาลหว่าร์) กรุงเทพฯ
2. วัดนักบุญเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ

จัดทำโดย นาย จุลเกียรติ ไพบุลย์เกษม (ผู้ปฏิบัติกรงานโบราณคดี)

กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

THE 1ST REGIONAL OFFICE OF FINE ARTS DEPARTMENT, RATCHABURI

